

Kohtuotsus liidetud kohtuasjades C-708/17 EVN Bulgaria Toplofikatsia vs. Nikolina Stefanova Dimitrova ja C-725/17 Toplofikatsia Sofia vs. Mitko Simeonov Dimitrov

Pressi- ja teabeosakond

Liidu õigusega ei ole vastuolus riigisisene õigusnorm, milles on ette nähtud, et korterelamu iga korteriomanik on kohustatud osalema ühiskasutuses olevate osade küttekulude kandmises

Kohtuotsuses EVN Bulgaria Toplofikatsia (C-708/17 ja C-725/17), mis tehti 5. detsembril 2019, käsitles Euroopa Kohus soojusenergiavarustust puudutava riigisisese õigusnormi kooskõla liidu õigusega ning otsustas, et direktiiviga 2011/83 tarbija õiguste kohta¹ ja direktiiviga 2005/29, mis käsitleb ebaausaid kaubandustavasid², ei ole vastuolus riigisisine õigusnorm, millega on kohustatud omanikke, kelle korter asub korterelamus, mis on ühendatud kaugküttevõrku, osalema kulude kandmises, mis kaasnevad ühiskasutuses olevate osade ja hoonesisese seadmetiku soojusenergia tarbimisega, isegi kui nad ei ole eraldi taotlenud küttega varustamist ega kasuta kütet oma korteris. Sama riigisisese õigusnormi kohta otsustas Euroopa Kohus samuti, et direktiividega 2006/32³ ja 2012/27⁴, milles käsitletakse energiatõhusust, ei ole vastuolus see, kui seda tarbimist puudutavad arved koostatakse iga korteriomaniku kohta proportsionaalselt tema korteri kõetava ruumalaga.

Põhikohtuasjad on seotud kahe hagiga selliste arvete tasumise kohta, mis on saadetud korterelamu korteriomanikele ja mis puudutavad nende hoonete ühiskasutuses olevate osade ja hoonesisese seadmetiku soojusenergia tarbimist ning mille tasumisest need omanikud keelduvad. Nimelt leiavad viimati nimetatud isikud, et kuigi nende hoonet varustatakse kaugküttevõrgust varustuslepingu alusel, mille korteriühistu on sõlminud soojusenergiavarustajaga, ei ole nad siiski eraldi nõustunud kaugkütet vastu võtma ega kasuta seda enda korteris.

Kõigepealt käsitles Euroopa Kohus direktiivi 2011/83⁵ tähenduses mõiste „tarbija“ tõlgendamist ning otsustas, et selle mõistega on korterelamus, mis on ühendatud kaugküttevõrku, energiaravustaja klientidena hõlmatud korteriomanikud ja vara kasutamist puudutava asjaõiguse omanikud, kui nad on füüsilised isikud, kes ei tegele majandus- ega kutsetegevusega. Kohus järeldas sellest, et põhikohtuasjades vaidlusalused kaugküttevõrgustuse lepingud kuuluvad kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingute kategooriasse direktiivi 2011/83 artikli 3 lõike 1 tähenduses.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT 2011, L 304, lk 64), artikkel 27.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 („ebaausate kaubandustavade direktiiv“) (ELT 2005, L 149, lk 22), artikli 5 lõiked 1 ja 5.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (ELT 2006, L 114, lk 64), artikli 13 lõige 2.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT 2012, L 315, lk 1), artikli 10 lõige 1.

⁵ Direktiivi 2011/83 artikli 2 lõige 1.

Euroopa Kohus täpsustas seejärel mõistet kauba „tellimata tarnimine“ direktiivi 2011/83 artikli 27 tähenduses, märkides, et hoonesisese seadmestiku ja seetõttu korterelamu ühiskasutuses olevate osade varustamist soojusenergiaga, mis toimub pärast selle hoone korteriühistu poolt riigisisese õigusega kooskõlas vastu võetud otsust ühendada hoone kaugküttega, ei saa pidada tellimata kaugküttega varustamiseks.

Lõpuks tegi Euroopa Kohus otsuse korterelamus soojusenergia tarbimise arvete esitamise meetodi kohta. Ta märkis niisiis, et direktiivi 2006/32⁶ kohaselt tagavad liikmesriigid, et muu hulgas elektrienergia ja kaugkütte lõpptarbijad saavad individuaalsed arvestid, mis näitavad täpselt nende tegelikku tarbimist, kui see on tehniliselt võimalik. Euroopa Kohus on aga arvamusel, et on raskesti ettekujutatav, et korterelamu küttearved oleks võimalik täielikult individualiseerida, eriti osas, mis puudutab hoonesisest seadmestikku ja ühiskasutuses olevaid osasid, kuna sellise korterelamu korterid ei ole soojuse seisukohast üksteisest sõltumatud, kuna soojus ringleb köetud ruumide ja nende ruumide vahel, mida köetakse vähem või üldse mitte. Neil asjaoludes järeldas Euroopa Kohus sellest, et võttes arvesse liikmesriikidele antud ulatuslikku kaalutlusruumi, mis puudutab korterelamutes soojusenergia tarbimise arvutamise meetodit, ei ole direktiiviga 2006/32 ja direktiiviga 2012/27 vastuolus see, kui hoonesisese seadmestikust väljastatava soojuse arvutamine toimub proportsionaalselt iga korteri köetava ruumalaga.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

⁶ Direktiivi 2006/32 artikli 13 lõige 2.